

Titulació	Tipus	Curs
Arqueologia	OB	2

Professor/a de contacte

Nom: Helena Kirchner Granell

Correu electrònic: helena.kirchner@uab.cat

Equip docent

Josep Maria Vila Carabasa

Guillem Alcolea Castellsague

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Es recomana haver aprovat la Història Medieval de primer.

Objectius

Aquesta assignatura pretén abordar els principis bàsics de la recerca històrico-arqueològica a l'Edat Mitjana, amb especial atenció a l'àmbit europeu occidental, peninsular i català. Es tracten els principals debats historiogràfics pel període medieval abordats des de l'arqueologia i les metodologies instrumentals i les tècniques analítiques que s'han aplicat per estudiar l'evolució de la societat medieval especialment des de l'àmbit de l'arqueologia.

Resultats d'aprenentatge

1. KM19 (Coneixement) Conèixer els principals i diversos debats teòrics (epistemològic i ontològic) i metodològics en el context de l'estudi de les societats antigues i medievals.
2. KM20 (Coneixement) Reconèixer i practicar classificacions bàsiques del registre arqueològic al laboratori amb col·leccions de peces procedents de jaciments arqueològics de l'antiguitat a l'època medieval.
3. KM21 (Coneixement) Explicar els processos històrics antics i medievals des d'una perspectiva crítica i reflexiva, analitzant com l'evidència arqueològica pot qüestionar els marcs teòrics vigents.

4. KM22 (Coneixement) Comprendre els processos de formació social en els períodes antic i medieval des de la diversitat (geogràfica, social i de gènere) per a construir relats històrics inclusius que evitin perspectives androcèntriques i eurocèntriques.
5. SM21 (Habilitat) Desenvolupar un pensament crític i reflexiu arqueològic a partir de la inferència i la generació d'informació arqueològica antiga i medieval.
6. SM22 (Habilitat) Plantejar la relació entre el registre arqueològic i els processos històrics de les èpoques antiga i medieval en el seu context i complexitat social respectivament.
7. SM23 (Habilitat) Implementar la reflexió i la proposta d'hipòtesis sobre societats antigues i medievals a partir del registre arqueològic obtingut en prospeccions i/o excavacions.

Continguts

1-La disciplina de l'arqueologia medieval a Europa i Espanya.

2-El final del món antic i l'inici de l'Edat Mitjana a través de la cultura material en les àrees occidentals de l'antic Imperi Romà.

3-Arqueologia del feudalisme i la seva expansió

4-La formació d'al-Andalus des de la perspectiva arqueològica.

5-Arqueologia d'Al-Andalus

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes Magistral	25	1	
pràctiques d'aula	20	0,8	
Pràctiques de Camp	10	0,4	
Tipus: Supervisades			
anàlisi de memòries d'intervenció arqueològica	10	0,4	
tutories	10	0,4	
Tipus: Autònomes			
Estudi individual	15	0,6	
Treball pràctic	10	0,4	

Classes magistrals

Classes de pràctiques d'aula amb estudi de casos i exercicis pràctics de tractament de dades de diferents procedències.

Pràctica de camp en una ciutat d'origen medieval.

Estudi individual

Realització d'exercicis sobre aspectes metodològics, estudis de cas.
Realització d'un exercici sobre la pràctica de camp
Realització d'exàmens escrits

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes compleixin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Dos exàmens de teoria	60%	25	1	KM19, KM21, KM22, SM21, SM22
Exercicis sobre la part pràctica	40 %	15	0,6	KM20, SM21, SM23
Informe sobre la pràctica de camp	10%	10	0,4	KM21, KM22, SM21

Dos exàmens sobre la part teòrica de l'assignatura (60%)

Diversos exercicis sobre la part pràctica (30%)

Un informe sobre la Pràctica de Camp de l'Assignatura (10 %)

EI NO AVALUABLE correspon al lliurament de menys del 60% de les evidències avaluables.

Es farà una recuperació al final del semestre. Tindran dret a la recuperació els alumnes que hagin presentat totes les evidències avaluables i estiguin suspesos. Si tenen una part aprovada i una de suspesa, només hauran de recuperar la part suspesa. Aquells que no s'hagin presentat a l'examen o no hagin lliurat els treballs no tenen dret a recuperació. Les recuperacions donaran dret a una nota màxima de 5.

Les pràctiques de Camp no es podran recuperar. La no participació en les pràctiques de camp sense una justificació prèvia suficient comportarà una nota de 0 per aquella pràctica

Només faran mitjana les notes iguals o superiors a 4,5 de cadascuna de les evidències avaluables. Les notes inferiors hauran d'anar a la recuperació encara que la nota mitjana global de l'assignatura sigui superior a 5.

Els plagis suposaran una qualificació de 0 d'aquella evidència evaluable on s'hagi produït la irregularitat.

Bibliografia

Bibliografia bàsica:

M. Barceló et alii, *Arqueología medieval. En las afueras del medievalismo*, Barcelona, 1988.

A. Quirós Castillo, B. Bengoetxea, *Arqueología III. Arqueología Medieval y Posmedieval*, Madrid, 2010.

A. Augenti: *Prima lezione di archeologia medievale*, Roma, 2020.

J. Graham-Campbell, M. Valor (Eds.): *The archaeology of Medieval Europe. Vol. 1 · Eighth to Twelfth Centuries AD*, Bristol, 2007.

M. Carver, J. Klápště(Eds.): *The archaeology of Medieval Europe. Vol 2 · Twelfth to Sixteenth Centuries*, Bristol, 2011.

E. Harris, *Principios de estratigrafía arqueológica*. Barcelona, 1991.

R. Izquierdo, *La cultura material en la Edad Media. Perspectiva desde la arqueología*, Granada, 2008.

J.A. Quirós Castillo (dir.) *The archaeology of early medieval villages in Europe*, Universidad del País Vasco 2009

J.A. Quirós Castillo (Coord.), *Treinta años de arqueología medieval en España*. Oxford: Archaeopress, 2018

J.A. Quirós Castillo (Coord.), *La materialidad de la historia: La arqueología en los inicios del siglo XXI*, Ediciones Akal, 2013.

M. Valor, A. Gutiérrez (eds), *The archaeology of Medieval Spain 1100-1500*. Equinox 2014.

Recursos digitals

Arqueología Medieval Universidad de Granada <http://www.arqueologiamedieval.com> (2019)

Biblioarqueología - Bibliografía Arqueología Medieval <http://www.biblioarqueologia.com> (2011)

Asociación Española de Arqueología Medieval <https://aeam.es/>

Dipartimento di scienze storiche e dei beni culturali - Università di Siena <https://www.dssbc.unisi.it/it>

Biblioteca Archeologica on-line - Università degli Studi di Siena <http://www.bibar.unisi.it> (2006)

Portale di Archeologia Medievale <http://archeologiamedievale.unisi.it/>

Archeologia Medievale: <https://www.archeologiamedievale.it/>

<https://www.facebook.com/archeomedievale>

Laboratoire d'archéologie médiévale et moderne en Méditerranée (Université d'Aix-Marseille • CNRS) <http://la3m.cnrs.fr/pages/accueil.php>

Medieval Settlement Research Group <https://medieval-settlement.com/>

Associació Catalana per a la Recerca en Arqueologia Medieval <http://www.acram.cat/>

Harca, medievalistes valencians: <http://harca.org/>

Programari

No es requereix cap programari

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	11	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	12	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PCAM) Pràctiques de camp	13	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PCAM) Pràctiques de camp	14	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PCAM) Pràctiques de camp	15	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt